

Izbris delničarjev bank ni edina rešitev, tega guverner Jazbec ni povedal

Bolj kot pohlevnost je pomembna preudarnost za uporabo pravil o državnih pomočeh

DARJA KOCBEK

Da je evropska komisija na podlagi pravil EU o državnih pomočeh, ki so začela veljati avgusta 2013, zahtevala izbris delnic in podrejenih obveznic v skupnem znesku 600 milijonov evrov iz podržavljenih slovenskih bank, javnost prepričuje guverner Banke Slovenije **Boštjan Jazbec**. Ne pove pa, da bi lahko v skladu s pravili, ki jih navaja, sredstva izbrisanih več kot 101.000 delničarjev pretvorili v lastniški kapital bank. V evropski komisiji namreč pojasnjujejo, da morajo delničarji in lastniki podrejenih obveznic "kar najbolj prispevati k zmanjšanju kapitalnega primanjkljaja". Torej morajo prispevati toliko, kot je mogoče. Namen tega pravila je zagotoviti, da mora biti količina davkoplačevalskega denarja za dokapitalizacijo bank minimalna oziroma čim nižja.

V pravilih izrecno piše, da so prispevki delničarjev in lastnikov podrejenih obveznic lahko zagotovljeni s pretvorbo njihovih sredstev v navaden lastniški kapital ali z odpisom. Torej je odpis ena od možnosti. Banka Slovenije je torej imela na voljo tudi možnost za pretvorbo sredstev v kapital bank, torej ji čez 101.000 delničarjev ne bi bilo treba izbrisati in jim vzeti premoženja. V komisiji razlagajo, da so v skladu s pravili, ki veljajo od 1. avgusta 2013, poleg dokapitalizacije slovenskih bank NLB, Nove KBM, Abanke, Probanke in Factor banke odobrili še dokapitalizacijo nizozemske banke SNS Reaal, grške Eurobank, španske CEISS, združne banke na Cipru in Credit Immobilier iz Francije.

V Bruslju in tudi državah članicah pravila, ki veljajo od 1. avgusta, z uporabo v praksi že postopno prilagajajo oziroma so s poskusnimi zajčki že odkrili nekaj rešitev, ki v praksi niso izvedljive. Ker izbrisani lastniki delnic in podrejenih obveznic že dobivajo odškodnino, so lani pri reševanju portugalske banke Banco Espírito Santo

(BES), ki jo je portugalska država dokapitalizirala s 4,9 milijarde evrov, kot kaže, preskusili nov model. Tam so se odločili zdravo jedro prenesti na novo banko (Novo Banco), ki jo bodo poskušali prodati strateškemu partnerju, dvomljivo premoženje pa je ostalo na BES, ki je postala slaba banka. Na slabi banki so pristali tudi vložki delničarjev in imetnikov podrejenih obveznic. Te skušajo zdaj razlastiti po ovinkih. Evropska komisija je ugotovila, da je državna pomoč banki BES v skladu z evropskimi pravili, ki veljajo od 2013.

Toda vse kaže, da se tudi ta načrt ne bo izšel. Novembra lani je skupina delničarjev, med katerimi sta hedge sklad Third Point (njegov lastnik **Dan Loeb** je znan mož na ameriškem Wall Streetu) in brazilska investicijska banka BTGPactual, proti portugalski centralni banki vložila tožbo za odškodnino. Tožniki trdijo, da je bilo prestrukturiranje BES v neskladju z ustavo, ki zagotavlja varstvo lastninskih pravic in vsebuje načelo enake obravnave. Trdijo tudi, da so bili BES pripravljene dokapitali-

zirati, pa so bili prisiljeni prekiniti pogajanja s portugalsko centralno banko.

Tim Skeet, direktor mednarodnega združenja kapitalistov, je v Financial Timesu napisal, da so regulatorji po reševanju BES začeli razmišljati, kako bi v EU lahko deloval sistem za reševanje bank v breme zasebnikov, ki je predviden v novi direktivi, ki bo začela veljati leta 2016. BES je lahko spodbuda za zasebne investitorje, da se bodo še naprej trmasto upirali temu, da bi oni morali plačevati za reševanje bank. Opozarja, da pri tem gre tudi za zaupanje med regulatorji in investitorji, saj je vprašanje, ali bodo regulatorji res poštene do investitorjev. Da je preudarnost ključna pri nacionalizaciji bank, je ocenil tudi izvedenec **Michiel Bijlsma**. Ne pohlevnost in uslužnost, ampak pragmatizem in preudarnost veljata tako za uporabo pravil o državnih pomočeh kot za pravila iz direktive o enotnih pravilih za sanacijo in reševanje bank, ki bodo začela veljati leta 2016.

101

tisoč delničarjem bi namesto izbrisa delnic in podrejenih obveznic sredstva lahko pretvorili v lastniški kapital bank

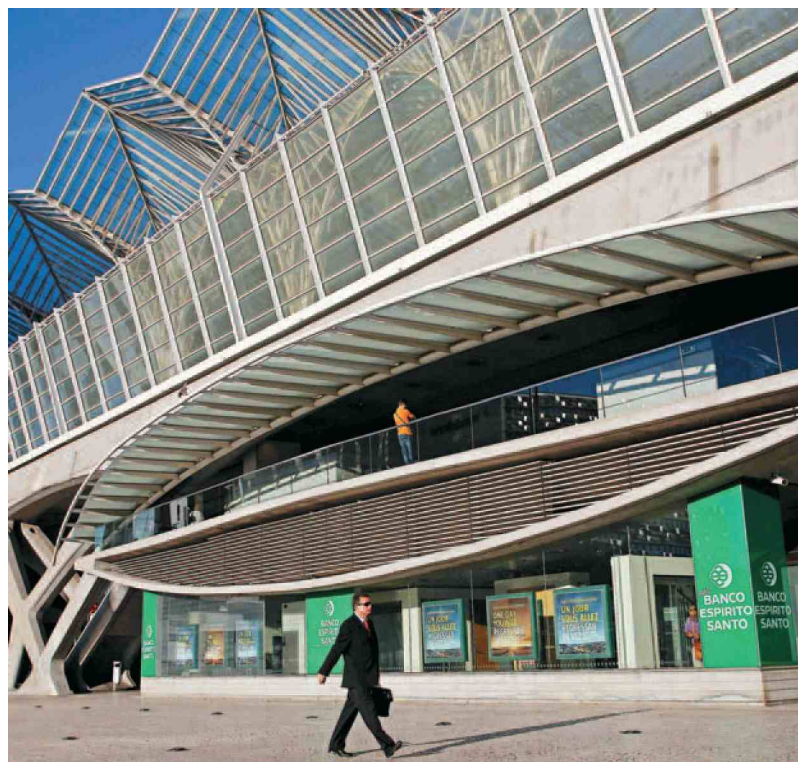
Page: 3

Reach: 108000

Country: SLOVENIA

Size: 356 cm2

2 / 2

Sedež BES v Lizboni